

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám. — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisors tér-
fogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Kisiparunk érdekében.

A képviselőház vitái az ipar nagy mezején mozognak. *Dániel Ernő* kereskedelmi miniszter a minap kimondotta a bátor szót, hogy a *kisipar* érdekében a komoly tettek terére kell lépni.

A nagyipar az Ausztriával való vámközösség mellett hazánkban alig tudott lélekzethez jutni, nem nyert védelmet védvámok által, így politikai eselhez kellett folyamodni, keresztül kellett lyukasztani a kereskedelmi és vámszerződést, vagyis meg kellett adni a védelmet más uton, az állami kedvezmények nyújtása, különféle alakban való biztosítása által.

Igy állítottuk lábra a magyar gyáripárt, így tettük azt versenyképessé Ausztriával és a külfölddel szemben, így jutottunk odáig, hogy a gyári kémények a fővárosban és nagyobb vidékek központjaiban erdőmódra szaporodtak meg.

De a mig így eddig nem létezett ipari osztálynak létet adtunk, viszont nagy buzgalmunkban megfedelkezünk a létezőről, s megfedelkezésünkben oda jutottunk, hogy kisiparunk tönkre ment, kisiparosaink az elzúllás szomorú útjára jutottak.

Ilyen állapotban ébredt a társadalom, a törvényhozás, a kormány a komoly tudatra, hogy a kisipar tengődő viszonyait hathatós védelem nélkül tovább hagyni nem lehet.

Ez a kérdés Gömörmegyét, Rimaszombatot, a megye többi városait is közelről érdekli.

Különösen Rimaszombat szempontjából vehetjük fel a kérdést, mert ez a város csakugyan jellegzetes iparos város.

A kisipar feltámasztására irányuló komoly munkát tehát kötelességünk erősen sürgetni!

De addig is, mig a kormányzat, mig a törvényhozás nagybbszabású intézkedéseit megteszi, itt saját körünkben is körültekinthetünk, mi által mozdíthatjuk elő a kisipar érdekeit?

Az első, az ipari oktatás. — *Dániel* miniszter is elösmerte az ipari oktatás nagy hiányait. érezzük azt mi is, annál is inkább *kötelességünk sajnálkozásunkat kifejezni, hogy a rimaszombati ipariskola fejlesztése érdekében az állami segély nem emeltett.*

Nem teszünk szemrehányást, hogy Putnokon, Nagy-Röczen és e megyében másutt az állami segély emeltett, hisz ezen városokban is fejlesztendő az ipar, azonban indokolatlan, hogy azon emelések mellett Rimaszombatot negligáltatott! Pedig városunk fejlődése má már csak az ipar és kereskedelem fejlődésével függ össze.

Most, midőn Losonc-Rimaszombat közt a vasutvonal megalkotásának első hajnalpirja dereng, kétszeresen kell a tettek terére lépünk, nehogy Losonc, rohamos fejlődése által, teljes ipari és forgalmi praepotentiába jussón Rimaszombatot fölött.

Erélyes küzdelmünkben az itt legjobban felvirágoztatható *agyagiparra* kell figyelmünket fordítani

E téren az első egy *agyagipariskola* létesítése.

Tudvalevő az, hogy a faragászati iskola helyett a *kormány egy agyagipariskolát akar felállítani. Miskolc város* elég mulatságos bátorsággal ezt is magának vindikálta.

Am helyesen résen állott vármegyénk alispánja és közgyűlése, és a kormányhoz a múlt évben erélyes és komoly felterjesztést intézett, hogy az agyagipariskola csakis Rimaszombat-

ban állítható fel, mert itt van kiképzésre alkalmas, gyakorlati ösmeretekkel bíró emberanyag, továbbá itt vannak ez ipar fejlődésére szükséges gazdag agyagtelepek, úgy hogy az agyagipar Eldorádójává tehetjük Rimaszombatot, s így emez első alkotással járulhatunk a jövő merész és nagy programjához, Rimaszombatot iparban virágozó várossá tenni.

A kedvező feltételek nagyobb szabású vállalkozásra fogják serkenteni a helyi erőket, a pénzintézeteknél új és háládatos tér fog nyílani, az idegen tőke esábos színteret fog itt találni.

De vajjon hol késik a miniszteri döntés? Provokatio nélkül *hívjuk fel intézőink figyelmét* az agyagiskola kérdésére, ne engedjük késni a döntést, hisz ebben a tárgyban is találhatnánk egy milleniumi alkotást!

Vagy talán az agyagipart is magához ragadja Losonc?! vagy talán éppen más város? Üssünk elébe erélyes fellépéssel a dolgok kedvezőtlen fejlődésének.

Itt van *cserepályha iparunk is*. Mily kedvező csiráját lehetjük meg benne egy hatalmas nagy kályhagyárnak, a melynek aegise alatt az iparos osztály sok munkása találhatná meg jövőjének létfeltételeit.

De midőn ezen iparágakra, mint fejlesztésre alkalmasokra reá mutatunk, nem mondjuk, hogy csak ezeknek van jövője.

A többi iparág is otthonra találhat itt, de ehhez is állami támogatás mellett iparosaink intelligenciájának kezdeményezése, körültekintése, vállalkozási szelleme kell, a mely nélkül minden támogatás hiába való.

Hisz a hitelviszonyoknak az iparosra nézve kedvezőbbre fordulása, és így a vállalkozásnak

T Á R C Z A.**Oh, bár soh'se!...**

Oh, bár soh'se láttam volna
Azt a mosolyt szép ajkadon,
Nem vágyódnám, nem epedném
Csókod után olyan nagyon!

Ragyogó két bogár szemel
Azt se kellett volna látnom,
Nem lenne most elrabolva
Nyugodalmam . . . boldogságom . . .

Ha most szegény árva szívem
Elégeti szemed lángja:
A te lelked felel érte
Oda fenn — a mennyországba!

Paul Gyula.

A Boeuf gras.*)

Páris, 1896. febr. 17.

A francia nép valóban méltó utódja a rómainak. „*Panem et circenses*“ volt az, örökös jelszó a hét halmon épült városban; kenyeret és mulatságokat kér, sőt követel unos-untalan a Szajnaparti város lakossága is. A kenyeret csak minapában szavazta meg a képviselőház, amennyiben — ismét csak a római gabonakiosztás mintájára — a szegények számára ingyenes kenyér kiosztást határozott el. A játékokat szintén megkapta az örök-

*) Jelenleg Párisban élő honfitársunknak ez érdekes cikkére felhívjuk olvasóink figyelmét. Szerk

sen mulatságot hajhászó nép, mert a város hatósága újra behozta a gyásznapok óta elmulasztott „*Boeuf gras*“, magyarul: a *kövér marha* menetét. És most ez a könnyűvérű, vigasztól pezsgő nép tombol az örömtől és három nap óta gyermekek, ifjak és aggyasztánok egyaránt járják a boulevardokat reggeltől (már t. i. párisi reggeltől, a mialatt déltől 11 óra értendő.) tehát reggeltől napestig (ami pedig éjfél utáni 3 órát jelent); járnak tehát fel s alá a zajos utcákban, tréfálva, dalolva és szüntelen konfettikkel dobálódzva jobbra-balra, nők a férfiakat és férfiak a nőket. Helylyel-közzel egész vad konfetti-harez fejlődik ki és a tarka-barka kerek papírszeletek röpködnek ide-oda, ellepve az ember kalapját és ruháját, szakállát, bajuszát, különösen pedig a nők haját; körülröpködik az ember fejét és becsuszna a gallérja alá nem éppen kéjesen esiklandozván a bőrét. Ha lélekzeni akar az ember, konfettiket nyel, ha szemét kinyitja, megvakul a beléhintett papírszeletektől. És mily perfidül esinálják ezek a pajkos leánykák! Az egyik oly szende apácaareczsal közeledik felém, hogy azt hiszem nem kell semmitől sem tartanom és hirtelen, amint gyanutlanul oldalt fordulok, belenyul ügyes fogással egy rejtve tartott zsaeskóba és a következő pillanatban már csupa konfetti vagyok.

De hallga! a távolból zene és dal hallszik, alighanem a Boeuf gras menete közeledik. Felkapaszodom egy magas ládára, melyet egy élelmes francia „tribune“ címen kínál 10 son potom áron és ezzel a helyzet magaslátán vagyok. Attekintem a nyüzsgő-zsibongó tömeget, melyen a mosolygó napsugarak pajkosan tánczolnak. Az erkélyek ablakaiból leröpített *serpentinek*, hosszú, tűzijátékszerű tarka-barka papírszalagok, a szivárvány összes színeiben csilognak, ellepve a boulevard fájnak tar gallyait.

A menet még egyre késik; az imént felhangzott zene csak egy kisebb kosztümös csapat bohó felvonuláshoz tartozott. A tömeg türelmetlenkedni kezd, némelyek haragosan toppantanak a lábaikkal, mások botokkal verik a kövezetet, egészen úgy, mint a párisi színházakban szokás, ha az előadást nem kezdik meg a kellő időben. Egyszerre néma esend áll be az egyik tájon; a szomszédutcából fekete gyászmenet bukkan elő, melynek élén a koszorulepte halottaskocsiban egyszerű virágokkal ékes koporsó látszik, e megrázó felirattal:

Marie K . . . ágé de 16 ans.

Egy tizenhat éves leány, kit farsang első napján temetnek és a vigalomtól pezsgő tömegben keresztül visznek a setét sírba. A jelenet tragikuma egy percze megdöbentti a tömeget, esendben kalaplevéve nézik a tova-vonuló gyászmenetet, melyet a levegőben röpködő konfetti eső teljesen ellep; aztán ismét a régi, pajkos dévaj életkedvtől duzzadó népet látom, melynek most egyedüli gondja, hogy a kövér marha menetét lássa minél előbb.

Végre egy többezer torokból egyszerre felhangzó „Ah!“ kiáltás jelzi, hogy itt a cavalcade. A menetet megnyitja egy lovascsapat lándzsákkal és magas főveggel, utánuk négylovas kocsin az u. n. *Char vétrospécif*-en (visszatekintő kocsin) az 1894-ik évi boeuf gras, kísérve a három testőrtől, Athos, Aramis és Porthostól, akik, úgy látszik, már hagyományos alakjaivá lettek ez ünneplényességeknek. A marhán egy Cupidó lovagol, több esinos Amourette-től környezve. Ez Amour-ettek rendes polgári állásukra nézve elárúsító leánykák a Grands Magasins-ben, de ez mit sem von le szépségükből és ama kecses bájból, melylyel a tapsoló tömegnek esókat vetnek. A második szekér a *Carneal hercege* „*char*“-ja. Elén Triboulet, tizenkét gyönyörű amazontól körülvéve. A kocsiban maga a herceg kezében tartva az Apolló

Eredeti GUBICZ-ekék.

RAKTÁR: Rimaszombatban KOHN ALBERT fakeskedésében és BRAUN ZSIGMOND vaskereskedésében.

gyártására Magyarországon egyedül jogosult

DETRICH GYULA

gép-, talajmívelési-eszköz és ekegyára

(Rákospalota, Batthány-utca 5. sz.)

Állandó nagy készlet eredeti Gubicz egy és többvasu ekékben, ekerészekben és mindennemű talajmívelési eszközökben.

— Arjegyzék szivesen küldetik. — 2-10

megkönnyítése is csak egy intelligensebb iparos osztály fellépése által következhetik be, s így eljuttunk oda, a honnan kiindultunk, az ipari szakoktatás fejlesztéséhez.

Ez a kérdés sarkpontja, s ebben kell, hogy tegyünk első sorban *kis iparunk érdekében*.

Felhívás.

Az ezredéves ország kiállítás igazgatósága a kiállítási tárgyakkal beszállítását a f. évi márczius hó 15-től április hó 15-ig terjedő időre állapítván meg, midőn ezen körülményt a tisztelt kiállító közönségnek tudomására hozzuk, felhívjuk egyúttal, hogy a beszállítást és csomagolást az igazgatóság által e tárgyban közvetlenül küldött „Tájékoztató” értelmében sziveskedjék eszközölni. Netáni kételylek esetén az alantirt elnökség felvilágosítással szolgáland.

Rimaszombat, 1896. február 24.

Szabó György,
helyi végreh. biz. elnök.

Huszth Lajos,
helyi végreh. biz. előadó.

Népszellem.

A természet egyes gyümölcseiről úgy gondoskodott, hogy azoknak külső részét az időjárás zord eshetőségei ellen héjjal ellátta, hogy annál biztosabban fejlődhessék a belső magnak élete, és növényében akadályozva ne legyen; de a rovarszurások és jégeső csapásai ellen is biztosítva legyen. Így van ez a népek életében is. Ott is találunk a népek zord oldalaira, melyek a benső életet vastag héjjal elborítják, hogy az annál jobban legyen megvéve a csapások ellen. A ki tehát közelebbről akarja megismerni a népek életét, annak ezt a zord héjat el kell választania a belső maradandó magtól. Ez a mag a népek tulajdonképeni szelleme.

A természet az életképtelent magától eltaszítja, eltemeti, az életképest pedig megtisztítva fentartja; úgy a népszellem is a salakot felszínre juttatja, hogy az annak igazi és életrevaló magjától elváljék és annál szebb alakban mutassa meg a maga tiszta jellemét. A népszellem ezen külső része a mulandóság törvényeinek van alá vetve, ellenben a szellem a népek maradandó és jellemző részét képezi. A ki valamely népek szellemét helyesen felfogja és képes volt azt kellő szavakban önteni, a maradandó emléket emelt fel saját nemzetének. Nézzük meg most tehát, miben nyilvánlik ezen népszellem.

A tiszta népszellem nyilvánlik: humorban, társalgásban, regge-, mondavilágban és népdalokban, szellemi műveltségben stb.

Társalgási életünkben egy lényeges tényező az eszmemenet felvillanyozására a humor. A humort nem lehet valami tehetségnek nevezni, mely talán az emberrel születik, hanem humor alatt az ember oly szellemi hangulatát kell értenünk, mely az élet tapasztalata által megtisztult ismeretből foly és a dolognak még eddig egy ismeretlen oldalát neveltségben alakban élénkbe tünteti. Nem valami filosofiai magaslattól mint az élez, sem pedig csipős szivtelenségből mint a satyra, hanem az emberek iránti szeretetből ostromozza a humor az ember gyengeségeit, kímélettel és jóakarólag bántja ő a tudatlansággal, az ember meggyőződésének tisztelőben való tartása mellett, előkeresi gyenge oldalait és azokat furesa világitásba helyezi. Ilyen hangulat lehet minden emberben, a ki az elvekben és fogalmakban nem elfogult józan észszel, meleg kedéllyel és bátorsággal bír és a praktikus élet számtalan oldalait ismeri. A humor ilyen erét az ember magában ápolja, fejlessze, sok vig órát szerez magának és másoknak az által és az élet sok viszontagságokon és bajain túl teszi magát vele Mert az élet bizony elég szomorú, kívánatos tehát, hogy oly per-

lovaiknak zabláit és mögötté, virágok és guirlandok között, ülnek az udvari hölgyek és fiatal apródok. A tömeg újoncra közepette elvonnul azután a kertészet szekere, mely egy óriási kosarat képvisel, telve roppant nagy sárga, piros és fehér kaméliákkal, melyeknek szirmai között esinos leányfejek, még pedig eleven, viruló és pajkosan esőkökat vető leányok fejei kandikálnak ki. Következik a földmívelés szekere, kísérve kaszákkal, sarlókkal és gereblyékkel felszerelt földmívelőktől és vidáman daloló arató leányoktól. A kosiban aranyos buzakévek között a szőke Ceres. A szekér mögött az aprómarhák különböző fajai, tyukok, kakasok, pulykák és ludak, melyeknek esőréből hamisítatlan párisi dialektuson hangzik el egy egy otromba tréfa.

A pásztorok szekere aranyozott fából van és esinos menyettel takarja. Benne Pom-padour-kosztümös pásztorleányok, mögötté pajkosan tréfáló úruk, kecskék, tehének stb. egészen természetesen böge.

De ime itt a nap hőse, Boeuf gras Szekerét 12 lieter veres tőgában környezi, azután egy „áldozár” és 25 lovas zenész. A marhának szarvai be vannak aranyozva és nyakát is hosszú aranyzallal takarja. Ő maga egykedvűen nézi a zajosan tomboló tömeget és stoikus nyugalommal gondol arra, hogy e mulatságnak alighanem ő fizeti majd meg az árát.

A komlja szekere és a pincze szekere után még néhány érdekes szekér vonul el: különösen feltűnik a játékonyság szekere, melyen a könyörületességet képviselő szép Madonna arcu leány egy erszényt nyújt egy rongyokba öltözött asszonynak, ki két kis gyermeket tart ölében. A menetet bezárja a gyarmatok szekere, melyen tropikus növények, pálmák, banánfák és narancsfák között arab, indus és néger férfiak, nők és gyermekek ülnek. A szekér mögött két elefánt csammog, utánuk egy algiri lovascsapat turbánosan és handszárral a kezükben. A menet mögött összecsapódik a kétoldalt állott tömeg, néhány pillanatig még kicsérélik az elragadtatás és bámulat kifejezéseit, azután ismét régi képét ölti fel az utza. A kofejtők egyre hullnak, mintha a havat akarnák pótolni, melynek ezidén nyomat sem látunk. Holnap már véget érnek a bohó napok, melyeknek minden fényéből és csillogásából nem marad meg majd egyeb, mint a tarka kigyó szallagok a boulevardfák kopasz ágain. *Tiszolozó.*

ezekben, mikor az élet terhe nem nyomja az ember vállait, eressze meg a humor zsílepeit és fűszerezze vele az életét. Luther, Deák, Bismarck nagy humoristák és ezen tulajdonságuk még kedvesebbé és tiszteltebbé teszi nagy embereinket.

Az ember örömet keresi fel a humorisztikus társaságot és örömet nyul a humoros lapok után, melyekben kedélyét felvidíthatja. A görögök is jól ismerték az ember e felvidítő szükségét, színházaikban a tragédiát a satyra követte. S épen a görögöknél találjuk a humort a bátorsággal összekötve. Midőn pl. a görögök a perzsák elleni háboruban a thermopylei szorosban a perzsákat feltartóztatni vélték, valakinek megjegyzésére: hiszen a perzsák annyian vannak, hogy nyilaiktól a nap is el, sötétedik, a görögök erre azt mondták: annál jobban esatázhatunk a sötétben. Ez valóban bátor humornak nevezhető.

A humorisztikus irodalomnak szép feladata van a nép szellemi terén. De humornak nem szabad a sérelem csipős mérgébe átesapnia, hanem a hibák felfedezésének és azoknak tréfás világitásba való helyezésével kell az embert jobb útra téríteni.*)

Társalgás. Az ember ezen tulajdonságában sok más teremtmény is osztozik. Egyes állattajok is járnak csoportosan, szeretik a társas életet; tehát az elszigetelés már a civilizációnál fogva nem felel meg az ember természetének, keresi ő is csak úgy mint az állatország némely fajai a társalgást. A társalgási összejövetel mai nap más alakot öltött. Mig az előbbi patriarhális időben a fontos ügyeknél az összejövetel a templomban vagy az előtte való téren volt, vagy a szomszéd szomszédját meglátogatni szoros kötelességének tartotta, ma napsággal az ilyen összejövetelek már külön helyiséggel rendelkeznek és különféle címeket viselnek. A faluhelyen a fiatalok a fonodákban gyűlnek össze, az öregek pedig a koresmákban. Ilyen alkalommal a társalgás anyagában nyer kellő kifejezést a népszellem. Az ember a társalgás által sok tekintetben esziszolódik, művelődik, csak hogy a módok és eszközök választásában még mindig nem bírja népünk azt a helyes tapintatot, a melylyel bírnia kellene. Középünk még mindig azt hiszi, hogy ő reá nézve a koresma és fonoda nélkülözhetetlen hely és hogy csak ezekben találja számára való szórakozást, üdülést. Pedig legújabb időkben a koresmák és fonodák erkölcsletlen hatásuk ellen sokat írtak a lapokban. Itt a népet nemesebb élvezetre kell szoktatnunk. A mint tudom, már egyes nemes-törekvő gyűlések fáradsága következtében meggyűlölködni is létesültek faluhelyeken könyvtárak és dalegyletek, melyeknek tagjai minden vasárnap az iskola helyiségében összegyűlekezvén, a tanító egy kis előadást tart nekik, énekelteket velők és az idő többi részét olvasással töltik*) Ez bizony népünk művelődésére áldásosan fog hatni. S ha már egyes helyeken vannak ilyen intézmények, miért nem lehetne ezeket másutt is lét síteni?

Rege mondavilágban és dalban is nyilvánlik a népszellem. Minél alacsonyabb fokon áll a nép a műveltség dolgában, annál jobban szereti a költött hőstettek elbeszélő alakját: a regét és mondat. Ezt legjobban tapasztaljuk a gyermekeknel és azon népeknel, melyek a termézetes állapothoz még közel állanak. Ezekben a népszellem a különféle befolyások által még ninesen eltorzítva, gondolkodása és eszmemenete a maga eredetiségében legjobban nyilvánlik. Ez szolgálat tudvalevőleg a költészetnek sok anyagot s ha még ezekhez az élénk képzelet is hozzájárul, akkor annak kiszínezése és alakjainak tartózkodása a sok olimpusban találja méltó melyét mint pl. a görögöknél.

A hőstettek dícsőítése a dalban nyeri kellő alakját. Minden nép szereti a dalt; a természetnép csak úgy, mint a legműveltebb, a különbség csak a fejlesztésben van. A dalhoz való ragaszkodásban a kedély-hangulat nyeri kellő kifejezést mind vig, mind szomorú óráiban. Ebben nyilvánlik eklatáns módon a nép szelleme. Azért a legújabb időkben a képzőművészet e nemének fejlesztésére, tudvalevőleg nagy gond fordítottak. Elmélve a sok dalegytel magasztos feladatától, a vallásos élet emelésére nem csekély befolyással bír a szép összhangzatos ének. Ez valóságos kincs a nemzetek életében, melyet némelyek mint pl. a tiroliak kéllőleg is tudnak a magok hasznára kialszámnyolni. A kinek alkalma volt pl az olaszokat hallani, azoknak gyönyörű dalaikban bizony nagy élvezetet és a kedélyre való mély benyomást talált. Népünk is szereti a dalt és kívánatos volna, hogy ezt nemesak a városokban, hanem a faluhelyeken is még jobban kultiválnák mint eddig.

A műveltségben is láthatjuk a népszellem megnyilatkozását. Minél magasabban áll valamely nemzet a műveltség fokán, annál tisztábban nyilvánlik a népszellem is benne és viszont: minél alacsonyabban áll valamely nép a műveltség dolgában, annál durvábban nyilvánlik a nép szelleme is benne. Hogy a népszellem durva módon való nyilvánkozata nem válik a nemzet dícsőítésére, magától érthető dolog. Azért is minden jóra való nép azon van, hogy egyenlőpést tartson a műveltség nemzeteivel, hogy a civilizáció áldásának ő is részese legyen. Ez neki mindenféle előnyököt is nyújt a művelletlen nép felett, nemesak anyagi, hanem szellemi tekintetben is. Legyen ezen műveltség nemzeti műveltség. De a szeszitalokban való elmerülésben nem a nemzet józan szelleme, hanem csak annak árnyoldala nyilvánlik; az olyan nép, mely csak ebben találja fölévelését, nem érdemel egyéb sorsot mint azt, — mely egyúttal büntetés is rá nézve — hogy eltűnjék a népek színteréről mint tényleg számosan már el is tűntek. De a népműveltség, melyben a népszellem kell, hogy nyilvánkozzék álljon a tökéletesség utáni törekvésben.

A görögöknél a nemzeti irodalommal való foglalkozás képezte a műveltség középpontját. Homer Iliasza volt azon klasszikus könyv, melynek tartalmát a nemzeti szellem erősült s melynek tartalmát az ifjak emlékező tehetségükbe örökre bevették magoknak, ebből alakult a szépséget tanulták és a nemzeti hőstettekben épültek. S valamint a görögöknél a nemzeti irodalom nevezetesebb mű-

*) A humort lehetne a társalgási hangulat egyik irányának tekinteni és ugyanezek enél tárgyalni vagy implieite a társalgásban mintegy fűszerül beleérteni. De én, az ember e hangulat fejlesztésére, mely még eddig nem igen méltott figyelemre, nagy sulyt kívánok fektetni és azért külön tárgyalás alá vettem mint a népszellem nyilvánkozatainak egyik organumát

*) Nyáron pedig nemzeti játékok a szabadban való üzése által mint ez jelenleg Angliában és Svájcban van és most Németországban is létesíteni akarnak --- népünk ereje és nemzeti érzelmé minden este erősülne.

veinek ismerete képezte a műveltség valódi alapját: úgy a mi népünk is merítse szellemi műveltségét saját nemzeti irodalmának nevezetesebb műveiből, ez képezze saját műveltségének alapját. Mert ezen műveltségi eszközben van az a tükör, melyben nemzetünk sajátosságai viszatükröződnek. A nemzeti műveltség ne legyen a nemzet gyengeségeinek és egyoldalúságának dédelgetésére, hanem legyen a nemzet fejlődésére irányítva. Az ilyen nemzeti műveltség adja azután népünknek azt a lelkesedést, azt a hazaszeretetet, melylyel a költővel azt mondjuk: „A haza minden előtt!”

Ezzel még nines kimerítve tárgyam. A népszellem még a politikai jogok gyakorlásában és a vallás-erkölcsös életben is szokott nyilvánkozni. De mintán ezekről előbbi cikkekemben már egyetmást elmondtam, feleslegesnek tartanám azokat itt ismételni.

Végül még a népszellem kinövéseit is fel kell említenem. Ilyen kinövések a következők: sikkasztás, iszákosság, öngyilkosság és a különféle bűnök stb. ezek azért nevezetnek a népszellem fattyuhajtásainak, hogy mi azokat kívágjuk és azoknak felsarjadzását a társadalomban ne tőrjük, ámbár jól tudjuk, hogy ezeket ki nem írthatjuk végképen soha, de legalább legyen meg bennünk ezeknek kiirtására való törekvés.

Wiesinger Károly.

Közönség köréből.*)

Nyilatkozat.

A felmerült félreértés és elterjedt kételey teljes megszüntetésül, *nóm névben sziveskészséggel előmerem*, hogy a Rimaszombatban 1895. évi november hó 3-ikán tartott ünnepély alkalmával a nőmével eleseréltnék vált női téli felöltő, — közjegyzői okirattal igazoltan is, — tekint. Szontagh Károlyné urnő kizárólagos tulajdonát képezi s nem azonos *nóm elveszett új felöltőjével*.

Rimaszombat, 1896. évi február 25.

Előttünk:

Institórisz Endre.

Glauf Pál, tanu.

Törköly József, tanu.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Hirek és vegyesek

A miniszter köszönete. A tiszolezi állami elemi iskola tanulói részére az ottani hölgyek gazdag karácsonyfa ünnepélyt rendeztek az elmúlt évben, mely alkalommal az összes növendékeket különböző ajándékokkal, 25 tanulót pedig téli ruhával láttak el. Ezért a hafias áldozatkészségért most a közoktatásügyi miniszter Basilidesz Jánosné urnőhöz intézett iratában elismerő köszönetét nyilvánította a közreműködő tiszolezi hölgyeknek.

Gazdasági tudósító. A földmiv. magyar kir. miniszter — mint a hivatalos lapban olvassuk *E b e c k y Elek* ajnászkői lakos földbirtokost a rimaszécsi járásra nézve az állandó gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

Márczius 15. A szabadság nagy ünnepét tekintve azt, hogy az idei esztendő amugy is örökre emlékezetes lesz a magyar nemzet előtt, mindenféle nagy díszrel s őszinte lelkesedéssel fogják megülni. A mi szűkebb társadalomunk is évről évre ünnepé szenteli márczius 15-ét s mint halljuk már is folyamatban vannak az előkészületek úgy a főgimnáziumi önképzőkörben, mint a különböző társaságokban a jelentőségteljes ünnep megülsére. A gimn. önképzőkör márcz. 15. d. u. 3 órákor ünnepélyes díszülést tart melyen az előbbi évek példájára Dr. Veres Samu elnök megnyitó beszéde után, felolvastatnak azon pályaművek, melyek a közm. egyesület, a polg. olvasókör s Bazilidesz János tiszolezi földbirtokos által felajánlott díjakat elnyerték. Lesznek pályanyertes szavalatok s az ünnepély díszének emelésére közreműködik a főgimnáziumi dalárda is. A polgári olvasókörben az ünnepnap estéjén közvacsora lesz, melynek ünnepi szónoka a hazára mondott áldomás után kiüríti az e célra szerzett díszserleget. Értesülésünk szerint a kaszinó és a kath. egylet tagjai szintén közvacsorával fogják megülni márcz. 15-ét.

Jubiláris lelkes. Bartholomaeidesz János, nyiregyházi lelkes, tb. főesperes, vármegyénk szülötte, mult héten tartotta Nyiregyházián 60 éves lelkesi működésének jubileumát. A kitűnő férfi ezen alkalommal méltán megérdemelt lelkes ünnepelés tárgya volt: az egyház az ünnepelt nevére 1000 frtos iskolai alapítványt tett s ő maga is alapítványul egyetlen szerzeményét, egy hold kaszálót, ajándékozta oda. A kitűnő férfi Gömörmege Kövi községébe született, itt is működött; sok tisztelője, barátja és rokona van, s mi is szivesen ragadjuk meg az alkalmat, hogy az érdemes ünnepeltnek üdvözlötünk és tiszteletünk jelentése mellett további hazafias működéséhez szerencsét és sok sikert kívánjunk.

Halálozás Sulyos csapás érte Juhász János mihályfalai tanítót és családját febr. 13-ikán: Dezső nevű 18 éves, példás életű, komoly törekvő fia, ki rajongva szerette a tanítói pályát s azon már több ideig sikeresen is működött, meghalt. Temetése t. hó 15-én volt Mihályfalán a lakosság őszinte és nagy részvéte mellett.

Egy tudós emléke. A magyar tudományos akadémia egyik régi tagja, Szabó István kazari plebános a jeles hellenista, nemrégiben hunyt el. Tisztelői ellátározták, hogy szülő városában, Rozsnyón, szobrot emelnek a tudósnak. A Szent István-Társulat kebelében alakult szoborbizottság Holló Barnabás szobrásznál rendelte meg az emléket, a ki az öreg tudós mellszobrát már megmintázta. Az emléket bronzba öntve a rozsnyói főgimnázium udvarán állítják föl.

Nőgyeleti tea-estély. A rimaszombati izr. jótekönyű nőgyelet, mely sok szegény és tehetetlen ember gyámolításával már többször beigazolta létjogosultságát, élénk tevékenységet fejt ki, hogy alaptökéjét gyarapítsa s kedvező anyagi viszonyok közé jutva, áldásos s nemes munkáját nagyobb körben és sikeresebben végezhesse. Az előző évek mulatságainak szép sikerén buzdulva ez idén maga a nőgyelet állott az élére egy jótékonyestélyi tea-estély rendezésének, melyre a meghívók már szétküldtek. Az estély márczius hó 8-án vasárnap este a Háróm

Róza vendéglő nagytermében rendezték személyenként 1 frt belépti díjjal, s a rendezésben tevékeny részt vesz a négyzet lelkes választmánya, élén az új alelnökével: Frank Adolfnéval; a férfi rendezőség pedig Dr. Kármán Aladárral élén lesz hivatalos estély minél fényesebb anyagi és erkölcsi sikerének biztosítására. Hisszük és reméljük, hogy városunk és vidéke intelligens közönsége, mely a jöteknység eszméjét mindig felkarolja, a valóban szegény és sokat nélkülözött gyámolítására alakult négyzet dícséretes működését méltányolva, anyagi fellendülését is elő fogja mozdítani.

Előléptetés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Halasi Jenő és Zajzon Sámuel dobsinai, valamint Szepesti Ljót nagy-rözei állami polgári iskolai segédtanárokat a X. fizetési osztály illetményeivel, rendes tanárokká nevezte ki.

Diák-estély. A jó hír, melyet diákjaink szolid s minden tekintetben nekik való mulatságaik révén szereztek s a rokonai és társadalmi összeköttetés, mely napról napra szorosabbá kezd válni, szombaton este nagy számú s valóban díszes közönséget gyűjtött össze a tágas tornacsarnokba. Az ülőhelyeket a legszebb női közönség foglalta el, míg a férfiak legnagyobb részének csak állóhely jutott. E nagy közönség igazi élvezetet talált ifjúságunk művészi törekvéseiben s egyáltalán nem fakarodott tetszésének és meglegedésének kifejezést adni. A műsornak különben kiváló érdeket kölesülőzött egy szép fiatal lánykának, Medveczky Erzsikének közreműködése is, ki ez alkalommal először lépett a nyilvánosság elé, de annyi bátorsággal és routiummal játszta el a híres Sobri-dalt, hogy az egy lámpalázmentes elismert zongoravirtuozónak is dicsőre váltott volna. Szűnni nem akaró taps jutalmazta az első művészi kísérletet, mire Sarasatenak „Czigány árvák” című nagy technikai készültiséget feltételező szerzeményét kellett ráadásul eljátszania, mi arról győzte meg a közönséget, hogy a k. a. kitűnő technikájának még nagy jövője lehet. Mindkét rendbeli ifjúság (már mint a tanuló és jourozó) amellet, hogy tenyerét angol vesepecsenyévé változtatta, még ráadásul igen szép thearóza s kamélia csokrokkal koszöntö meg a kitűnő zenei élvezetet. A műsor többi számai közül ki kell emelnünk Tomesányi László 7. o. tanuló hegedűsolóját, mely a Groó Béla zongora kísérlete mellett szintén zajos elismerésben részesült. A fiatal hegedű játszó igyekezett felülemelkedni a sablonszerű s Boka keserőjének egyes nehezebb részeit anyai ügyességgel játszta, hogy jövőjéhez méltán fűzhetjük a legszebb reményeket. Azt hisszük, hogy a kitűnő Straduarius jó kezében van, csak szorgalom, kitartás s zenei lelkesültség párosuljon a tehetséggel. — Dráskóczy Viktor V. o. tanuló a czimbalmon játszott a népszerű hangszereken anyai virtuozitással játszván el néhány kedveltebb népdalt, hogy a felzúduló tapsviharból nem esupán a bátorításnak, hanem az őszinte tetszésnek hangjára ismertünk; dalaiban melyeket Tomesányi és Lőkös Sándor (II hegedű) ügyesen kísértek, érzés nyilvánult. — Vaka és Kalanda szintén népdalokat flótáztak, míg Groó Béla és Bahéry a zongorán adták elő egy négy kezű darabot a közönség rokonszenven elismerése mellett. A zenei számokat két kitűnő szavallat váltotta fel. Előbb Hritz Dániel 8. o. t. szavalt Tompa Mihálynak „Három a daru” című pompás humoru költeményét s bár hangja a tágas teremben kissé tompa volt, teljes figyelemmel hallgatták a máskülönb határos szavallatot. Törköly József Rudnyáskynak „A gyáva” című monológját adta elő hosszasan tanulmányra valló készütséggel. A tragicus momentumokban gazdag költeménynek minden részlete szépen sikerült s nem egyszer könnyeket esalt a hallgatók szemébe. A műsor első és utolsó számát a főgimnáziumi dalárda éneke képezte, melynek sikerében legnagyobb érdeme Matócsi Pál főgimn. karmesternek van. Evvel az estélynek még nem volt vége, — mert csak ezután következett a java: a hajnalig tartó táncz, melyben nemcsak a tanulók, hanem az élet utait érett ésszel taposó ifjúság is szíves örömmel vett részt. Egészben vége a gimnáziumi estély a legszabban sikerült, mely egyuttal tanbizonyosságát nyújtja annak is, hogy a tanintézet élén álló tanári kar az intézet falain belül kíván módot és alkalmat adni a vezetése alatt álló ifjúságnak a nemes szórakozásra. Ezenkét egy-két iskolai estélynek tartása sokkal helyesebb, mint a szórakozásoktól való merev tilalom, mely utóvégre is reakciót szül. Az iskolai estélyek meghonosításának érdeme Fábry János igazgatóé, kinek ez irányban való tevékenységéért a közvélemény teljes elismeréssel adózik.

Városi képviselőtestületi közgyűlés. Inगतan előadás- és vétele hozta össze immár harmadizben, tehát a törvény értelmében tekintet nélkül a megjelenők számára határozatképesen f. hó 25-én a városi képviselőtestület tagjait. Szabó György polgármester üdvözölte a megjelent bizottsági tagokat, s az utóbbi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása előtt meleg és kegyeletes hangon emlékezett meg a mostanában elhunyt Kovács Zsigmond képviselőtestületi tagról, ki a város ügyei iránt mindig élénk érdeklődést tanusított. Emléket jegyzőkönyvileg örökíti meg a közgyűlés s tudomásul veszi, hogy a megüresedett helyre a sorrend szerint Rajzinger Sámuel hivatalos be. Majd felhívta Bodnár János új városi állam-örvost a hivatali eskü letételére. A megnyerő külsejű új városi tisztviselőt őszinte rokonszenven fogadták a közgyűlésen s melegen üdvözölték. Esküje letétele után a kitűzött tárgyak kerültek szőnyegre. A volt erdészlaknak Horváth József részére 2800 frtért leendő adását a közgyűlés névszerinti szavazással egyhangulag elhatározta: a Jánosdeák Andrásné-féle Forgách-utca 26 □ m. teleknek □ méterenként 4 forintjával való megvásárlását szintén névszerinti szavazás után helybenhagyta a közgyűlés — Targyaltatt még a vármegyének közgyűléséből kifolyó: a millenárius ünnepélyekre s különösen a hódoló bandériumban való részvételre vonatkozó megkeresése. A tanács javaslatra alapján ez tudomásul vétetett. Majd Schweitzer Davidné vásárló kérvényét tárgyalták, melyben a vásártér kihelyezése folytán a jánosi uton kapusház és ürmértekek helyéül alkalmas helyiség felépítését kéri. Az új építmény 1000 frtba kerül s a bérlő 8% évi bért tehát 80 frtot fizet annak használatáért. A tanács ajánlására a közgyűlés helyt adott a kérelemnek: a régi fabódé kasszirozását, s az új ház felépítését a Baksvay István helyeslő felszólalása után elhatározta — Végül olvastatt Huzsák Lajos árvászeki előadó tanácsos kérvénye, melyben a hirlapok újraindítását

ne intézett támadások folytán tisztviselői reputációja megvédése és a vádak alaptalanságának beigazolása céljából maga ellen fegyelmi vizsgálat indítását kéri. A tanács véleményének meghallgatása után a közgyűlés a vizsgálat megindítását határozta, s annak eszközlése iránt az alispáni hivatalt megkeresi.

A miniszter ajándéka. A simoni ev. ref iskolának néhány darab térképet és más egyéb taneszközt küldött a közoktatásügyi miniszter ajándékba.

Korcsolya-estély. A rimaszombati koresolyázó egyesület javára jökevény aranyfiatalságunk f. márczius hó 7-én a kaszinó nagytermében táncestélyt rendez, melynek anyagi sikerét már eddig eszközölt előjegyzések biztosítják. Az erkölcsi siker pedig kétséget sem szenved, mert a koresolyázó egyesület estélyei jökevény és feszelen mulatság tekintetében mindig a legsikerültebbek között foglalnak helyet. — Szent-Halifax lelkes hívei mindig szívesen áldoznak Terpsichore oltárára is, — melylyel természetesen együtt jár az egyesület anyagi javának előmozdítása is.

A gömör-panyiti rémtett. Közöltük annak idején, hogy Gömör-Panyiton mult év október 6-án Papezsik István megölte Róth József koresmáros Hermin nevű, ritka szép leányt. Éjfélt után 2 órakor a gömörpanyiti koresma ablakát megverte egy legény. A koresmáros és háznépe azonban nem akarta az ajtót kinyitni, míg egy kis szováltás után a koresmáros szép leánya Hermin kinyitotta az ajtót, s a belépőben azonnal felismerték Papezsik Istvánt. Alakja kissé ijesztő volt, mert egy hatalmas nagy fejze volt a vállán, — Papezsik azonban csakhamar megnyugtatta a háznépet, mert egy fél liter pálinkát azonnali elfogyasztásra és egy másik felet hazavitelre kért. A hogy a pálinkát a szép Hermin, pongyolában öltözve átadta, Papezsik István felült s pálinkázni kezdett. Egy kis szováltás után pedig a szép Hermin a pálinkázó Papezsikkal szemben ágyába dült, s szenderegni kezdett. Papezsik e közben a pálinka mámorának adta át magát, s kitudja nem bomlasztotta-e agyát a szép leány pongyolában látott esabos alakja is. Vagy 20-25 percig szendereggett e közben Róth Hermin, mikor — lehet álmában visiót vagy valóságot látott — felkiáltott, anyám viszik a pénzt! A másik pillanatban Papezsik dühödten ugrott Róth Herminhez s az egyik asztalon heverő kést felkapva, Hermin felé szúrta s elfutott. A szúrás nyakon találta a leányt, elmettszette viszerét, megvágta gégejét. A leány sikoltására felébredt házbéliek remülve látták a leány sebéit, ki fájdalommal nyögte: Papezsik, Papezsik megölt! Erre a házbéliek Papezsik üldözésére indultak, őt a falubeliekkel el is fogták lakásán, véres ruháit megtalálták, de pénzt csak 87 krt leltek nála. A kére egy árokban akadtak, s Papezsik némi vallatás után tettét be is vallotta, a magára hagyott szegény leány pedig e közben elvérzett. — A királyi ügyészség szándékos emberölés, esetleg gyilkosságért kérte Papezsikot vád alá helyezni, a kir. törvényszék szándékos emberölésért helyezte őt vád alá, s a végfolytatás f. hó 21-én lett megtartva. A tárgyalás legizgalmasabb része volt a zokogó szülők kihallgatása legmegdöbbentőbb pedig vádlotté, ki tettét beismerte, de tagadta, hogy megakarta volna az áldozatot ölni, s tettének okául nem tudott semmi felvilágosítást adni. A vádat Dr. Hányi Győző képviselte, ki határos, erős érvelésű beszédben igyekezett a szándékos emberölés vádját megerősíteni, kimutatta azt, hogy egy hajszál választja el a bűneselekményt a gyilkosságtól. Dr. Szeless Ödön ügyvéd mint védő egy határos, sokoldalú az érzelmekre és érvekre appelláló beszédben felelt meg súlyos feladatoknak, egy borzalmat keltő tette védelme által a lélektan, a fisiologia, az alanyi és tárgyi bűnösség ügyes csoportosítása által igyekezett szándékos emberölést lerontani, és a halált okozó súlyos testi sértés megállapítására, illetve a büntetés enyhítésére befolylni. A vád és védelem ismételt szováltásai után a kir. törvényszék visszavonult tanácskozássra, s hosszas tanácskozás után Papezsik István vádlottat a 279. § alapján szándékos emberölés büntetésében mondta ki bűnösnek és 14 évi fegyházra ítélte vádlottat. Kir. ügyész felebbezett a vádlott terhére. Vádlott megnyugvását fejezte ki, majd azonban felebbezett: védő Dr. Szeless vádlott javára felebbezett, s az ügy súlyos voltára való tekintetből indokait, mint halljuk írásban nyújtotta be. — Nagy érdeklődéssel nézünk az ügy végleges megoldása elé.

Államsegély. A tornallyai ipariskola 260 frt, a ratkói 175, a hisnyóvízi pedig 180 frt államsegélyt kapott a közoktatási minisztertől.

Tornaestély. A főgimnáziumi tornakör tagjai a millenáriumi orsz. tornatinépegy költségeinek fedezésére marc. 21. disztornázást rendeznek, melyen hír szerint néhány budapesti athléta is részt vesz. Ez alkalommal a közönség előtt bemutatják azon tornajátékokat, melyek az orsz. ünnepély programjába is fel vannak véve

Mukányi-est. A „Gömörmezei díjoksegélyző egyesület” márczius hó elsején ismét a nyilvánosság elé lép, s ez uttal valóban halálatos feladatra vállalkozik, midőn közönségünknek bemutatja Csiky Gergely kitűnő, nevettes vigjátékát „Mukányi”! Tagdhatatlanul emelni fogja az est érdekességét, hogy műkedvelő erők mutatják be a darabot, s nagy érdekű lesz látni, vajjon a népszinművekben kipróbált műkedvelő erők a magyar vigjátékokban hogyan fogják megállani helyüket. A próbák javában folynak, s ezek után ítélve élénk várakozással nézhetünk az est elé. Ugy halljuk, hogy Rimaszombat és vidéke intelligentiája nagyban készül az előadásra s méltán is, mert ritkán nyílik alkalom itt egy kis színvonalú előzetre, s bizonyára a derék egyesület is megérdemli a legmelegebb pártolást. A kibocsátott szinlap következően szól: A „Gömörmezei díjoksegélyző egyesület” segélyalapja javára a „Három Róza” vendéglő dísztermében márczius hó 1-én (vasárnap) jöteknővezető szini előadást rendez. Szinre kerül: „Mukányi”. Vigjáték 4 felvonásban, írta: Csiky Gergely. Sze me lye k: Mukányi Bódog Grossberger Ernő, — Olga, néje Kiesiny Ilonka, — Piroška, leánya Szeverényi Ilonka, — Margit, fogadott leánya Tóth Aranka, — Zápolya Ignác, nyelvész Pásztor Pál, — Kozák Manó, reporter Mihályi Lajos, — Várkonyi Endre, min. titkár Kóródy Jenő, — Cziprián Mór, ügyvéd Fráter József, — Dr. Karó, allopatha Knöfler Victor, — Dr. Kokas, homoeopathia Fráter Mór, — Özv. Vargáné Lójkó Mariska, — Ifj. Varga Gergely Fráter Sándor, — Darnai, főispán Beregszászi Béla, — Ella, unoka huga Hagetter Irma, — Szeredi Ödön Turny Ákos,

— Rózsaberki Gusztáv, a „Bánvári Harsona” szerkesztője Györfly Gyula, — Csukáné Fülöp Gizella, — Tarkóné Fráter Gizella, — Öreg kisasszony Nagy Vilma, — Vasuti pénztárnok Popp Sándor, — Vasuti portás Wittner Nándor, — Öreg úr Bódy József. Urak, hölgyek, utasok, természettudósok, hordárok. Történik egy vidéki városban. Helyiárak: Oldal- és kórszék 1 frt. I-ső rendű zárt-hely 40 kr. Deák- és katonai-egység 30 kr. Karzat 20 kr. Jegyek előre válthatók özv. Miskolczy Istvánné ezukrász üzletében. Kezdeté fél 8 órakor. Az előadást táncmulatság követi. Felülfizetések köszönettel fogadtnak s hirlapitag nyugtáztatnak. A jöteknővezető iránti tekintetből a n. é. közönség szíves pártfogásáért eszedezik: A „Gömörmezei díjoksegélyző egyesület.”

Elgázolás. A Jánosi felé vezető uton csaknem végzetes baleset történt f. hó 24-én, mikor Telek Ferenc oszgyáni illetőségű fiatal gazda a szabadkai méntelepről néhány katonát kocsin Bárrévére akart szállítani. A vasuti órháznál az érkező vonattól megriadtak a lovak, s a kocsis ide-oda rángatása közben a bakon ülő Telek leest a kocsiról, melynek kerékei a mellén keresztül mentek. A súlyosan sérült embert beszállították a kórházba.

Pótlás. A kereskedelmi ifjúság táncestélyén befolyt felülfizetések kimutatásából tévedésből kimaradt Jellinek Bertalan ur 6 korona felülfizetése, mit az elnök-ség pótlólag köszönettel nyugtáztat.

Szíves tájékozásal. Tévedések és félreértések kikeütlése végett van szerencsém a nagyrélemű közönség szíves figyelmébe ajánlani, hogy a rimaszombati főterem lévő órá- és ékszerész üzletemet, eddigi üzletvezetőm, Hertsko Zsigmond ur halála után is, változatlanul fogom folytatni, s egyelőre ugy az elárúsítást, valamint javításokat személyesen végzem, főtörekvésem, valamint eddig, ugy ezentul is oda fog irányulni, hogy tisztelt vevőim igényeit minden tekintetben kielégítem, s megfelelek a belém helyezett bizalomnak. Kiváló tisztelettel Hertsko Bertalan, órá- és ékszerész.

Táncmulatság Lükéren. Fényes sikerű mulatságról ad hírt líkéri tudósítónk. F. hó 16-ikán este már 9 órakor egybegyűlt az igazán fényesnek mondható közönség, s feszelen jó kedvvel táncolt reggeli 6 óráig. A díszes hölgykoszoru névsorát levezetőknek közli: Asszonyok: Adriányi Ernőné (Vashegy) Benkár Pálné, Benkár Gézáné, (Murány), Birnstingel Aurélné, Glózer Jánosné, Kubinyi Andorné, Koreny Gyulané (Tamásfalva), Lintner Gézáné (Rimabánya), Rásztóczy Pálné, Rósch Frigyesné, Dr. Sailer Károlyné, Somogyi Lajosné, Schmidt Bernátné, özv. Schmidt Gusztávné, Schmeisz Jánosné. Leányok: Adriányi Klára, Bodnár Paula, Fáy Lenke, Glózer Ilonka, Kishonthy Anna (Rimaszombat), Koreny Erzsé, Koren Jolán, Schmidt Mariska, Schmidt Margit. — A bál anyagi eredménye volt: összes bevétel: 124 frt. kiadás 95 frt 50 kr. Tiszta jövedelem 28 frt 50 kr. Felülfizetések: Loisch Ede (Budapest) 10 frt. Id. Steinhöbel Lajos (Losonez) Guman István 4 frt, Ter-ray István 4 frt, Kubinyi Andor 2 frt, Pazár Gusztáv 2 frt, Schmidt Bernát 1 frt.

Hivatalos közlemény.

A rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Pályázat.

254. sz. — A felügyeletem alatti nagyrözei kir. járásbírósnál megüresedett aljegyzői állás betöltése céljából igazságügyminiszter ur ő nagyméltóságának f. évi február hó 13-án 583/IME. sz. a. kelt magas rendelete folytán ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1883 évi I. t.-cz. 7-ik §-ában illetőleg a 4192/91. IME. sz. rendelet 19. §-ában előírt képzettséget, nyelv és egyéb ismereteket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket e hirdetménynek a hivatalos lapban harmadizben való közzétételétől számítandó két (2) hét alatt a bir. ügyv. szab. 5 §-ára való tekintettel hozzám annál bizonyosabban nyujtsák be, mert az elkészen érkező pályázatok figyelembe vétetni nem fognak.

Rimaszombat, 1896. évi február hó 16-án.

Kubinyi Aladár kir. törvényszéki elnök.

Felelős szerkesztő: Dr. VERES SAMU.

Eladó földbirtok.

A rimaszombati határban a város közeli szomszédságában a vasut mellett fekvő 25000 □ ölnyi szántóföld és rét, melyből 2000 □ öl belsőségnek számítatik, szabadkézből eladó. — Közlebbi felvilágosítást ad e lap kiadó-hivatala

Kiadó.

Rimaszombathban a Ferenczi-utca 6-ik szám alatt, a törvényszéki palota közelében, egy kényelmes utcazi lakás, 3 szoba, konyha, kamra a hozzátartozó mellék-helyiségekkel folyó év május hó 1-től bérbé kiadó. — Értekezhetni Benyó Béla tulajdonossal. 2-2

Ház eladás.

Alulírott ezennel közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező s Kokova nagyközségben igen alkalmas helyen fekvő nyitott helyiség, 2 szoba, konyha, kamra, istálló, faszia, pin-cze, s a háznál közvetlen fekvő konyhakert, kuglító helyiség, koresma és kereskedési üz-lethez igen czélszerű lakházat örökáron eladni késznek nyilatkozik, az eladási feltételek ugy a tulajdonosnál, mint Kokova község jegyzői irodában, levélbeli érintkezés ut-ján és személyesen is megtudhatók.

Kokován, 1896. febr. 21.

1-3 Özv. Klinczko Dánielné.

Kiadó lakás.

Egy kényelmes lakás: melyhez három szoba, konyha, kamra, pince, padlás, fatartó és egy nagy kert tartozik. **1896. május 1-ére** bérebe vehető. A feltételek iránt értekezhetni lehet Rimaszombatban Jánosi utca 47. sz. a. **Özv. Tóth Józsefné** tulajdonossal.

Tavaszi vetésre

a putnoki uradalomnál 50 mm. trierözött **tavaszbükköny** eladó. Ára a veendő mennyiséghez képest állapítatik meg. Minta kívánatra bérmentve küldetik.

3-3 **Gróf Serényi Béla,**
putnoki uradalma.

Hirdetmény.

125. sz. — A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszterium az 1896. évi február 6-án 87785/95. szám alatt kelt rendeletével a tiszoloz-poprádi m. th. közt 1896., 1897. és 1898-ik évekbeni fenntartásához szükséges kavicsanyag szállítását engedélyezte.

A fentemlített fedanyag szállítás fogantatásának biztosítása céljából az **1896-ik évi márczius hó 7-ik napjának d. e. 10 órájára** a gömörvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyzni óhajtok felhívják, hogy a fentebbi fedanyagszállítás végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bányapénzzel felszerelt, és ivenként 50 kros bélyegekkkel ellátott zárt írásos ajánlatokat és felosztási kimutatásukat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó felosztási kimutatás és kőminták, részletes szállítási feltételek, a szerződési, ajánlati és felosztási kimutatási minták a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők, illetve átvehetők.

Megjegyeztetik, hogy az írásos ajánlatok mellékellet képező felosztási kimutatásokban az ajánlott egységárak a kimutatás 10-ik rovatában arabszámokkal és a 12-ik rovatban betűkkel világosan kiírandók.

Rimaszombat, 1896. évi február hó 20-án.

Juraskó, kir. főmérnök.

A hercegi balogvári uradalom.

Eladó magvak:

Oberndorfi répamag

1895. évi termés, fajtiszta, csiraképes **métermázsánként 25 frt.**

Luczerna mag

1895. évi termés, tiszta, arankamentes, csiraképes, fajtiszta **métermázsája 40 frt.**

Tavaszi bükköny

tiszta, csiraképes **métermázsája 7 frt.**

Megtekinthetők: **Pusztá-Csobánka** (Gömörvármegye) vasútállomás: **Rimaszécs.**

Közelebbi felvilágosítást nyerhetni a hercegi uradalom **rimaszécsi tisztartói hivatalánál.** 2-3

Hirdetmény.

63. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1896. évi 299/p. számú végzése következtében **Dr. Cziner Miksa** ügyvéd által képviselt **Hoffmann Miksa** putnoki lakos javára **Farkas Sámuel** harkácsi lakos alperes ellen 900 frt s járulékaik erejéig 1896. évi január hó 23-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 915 frt 64 krra becsült szobabeli butorok, ágyneműek, különféle bolti árucikkek s egyéb tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tornallyai jbiróság 253/p. 1896. sz. végzése folytán 900 frt tökékövetelés, ennek 1896. évi január hó 14-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 74 frt 90 krral bíróság már megállapított költségek erejéig Harkács községben alperes lakásán leendő eszközökre **1896. évi mártius hó 2-ik és 3-ik napjának d. e. 10 órájára** határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Tornallyán, 1896. évi február hó 18. napján.
Záborszky Sándor, kir. bir. végrehajtó.

Tavaszi vetésre.

Bornemisza István ur f.-bátki gazdaságában mintegy 120 mm. tisztán kirostált kintű **tavaszbükköny** eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál **Hovagnetz József** tisztartó **Uzapanyton,** u. p. F.-Balog. 1-3

Ház bérbeadás.

A **Kiszely János** tulajdonát képező **tamásfalvi ház** — önálló udvarral és terjedelmes kerttel az 1896-ik év **május hó 1-étől** kezdve bérbe adó. — Bővebb felvilágosítás szerezhető a ház jelenlegi bérlőjénél és **Szücs Károly** urnál Rimaszombatban. 2-3

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Néhai **KOVÁCS ZSIGMOND** férfi- és női lábbeli üzletében a raktáron levő kész árukból **hatóságilag engedélyezett végeladás rendeztetik** a következő **bámulatos olcsó árak** mellett:

1 pár férfi sima vagy betétes, hegyes vagy gömbölyű orru czipő	250 kr.
1 pár férfi posztó czipő orozslakkal borítva	280 kr.
1 pár férfi orozslakk-czipő	280 kr.
1 pár férfi táncz félezipő	250 kr.
1 pár női lakk-borított czipő keztyűbőr betéttel	290 kr.
1 pár női lakk- vagy bőr kivágott czipő	150 kr.
1 pár női aranyos bőr kivágott czipő	—95 kr.
1 pár női egész magas, evelasztang ezügos czipő	220 kr.
1 pár női egész bőr, szegezett talpu ezügos czipő	2-250 kr.
1 pár női posztó félezipő bőrrel borítva	—80 kr.
1 pár gyermek fűzős vagy oldaltgomboló erős czipő	—80 kr.
1 pár leány magasszárú, oldalgomboló vagy fűzős lakkezipő	120 kr.
1 pár női kivágott atlasz- vagy szatin czipő	150 kr.
1 pár női krémbőr félezipő	150 kr.
1 pár kis gyermek posztó félezipő	—30 kr.

Midőn ezen kedvező alkalom felhasználását a n. é. közönség tudomására hozom, egyttal kijelentem, hogy **mérték szerinti rendelések** mint eddig, ugye zental is **eszközöltetnek** fiam: **Kovács Zsigmond felügyelete mellett**, ki szakképzettségét: 11 éven keresztül Budapest, Bécs, München, Majna-Frankfurt, Brüsszel, Páris és London városok elsőrendű műhelyeiben sajátította el, — ki igyekezni fog a kívánalmaknak megfelelni, hogy a bizalmat és jóakaratot a jövőre kiérdemelje.

Rimaszombat, 1896. február 8.

Tisztelettel

3-*

Özv. KOVÁCS ZSIGMONDNÉ.

Szolid árak.

Divattudósítás.

Nem mulaszthatom el közhírré tenni, hogy a közeljövő idényhez raktáram a **legdivatosabb NŐI felöltőkkel, gallérok, ceppekkel, csipke- és szalmakalapokkal**, nem kevésbé minden ilyféle divatos cikkekkel a legdusabban van felszerelve, ezek között található egyike a legjobb kivitelű és minőségű **GALLÉR már 1-50 krtól** kezdve.

Nem annyira saját érdekemet keresem, hanem inkább a n. é. közönség érdekét, midőn felkérem üzletem megtekintésére és az ottan lévő meglepő nagy raktár átnézésére és meg vagyok győződve, hogy alant jegyzett ezéget mindég a legnagyobb bizalommal fogják igénybe venni.

Illő tisztelettel

REISZ JÓZSEF.
Deák Ferencz-utca.

Pontos kiszolgálat.

Magyar Osztály-Sorsjáték.

35007 pénznyeremény 7932000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben egy millió korona. 1-*

II. osztály.
Huzás 1896. márczius 11-14-ig

Nyeremény	korona	korona.
1 á	100000	= 100000
1 "	60000	= 60000
1 "	40000	= 40000
1 "	30000	= 30000
1 "	20000	= 20000
1 "	15000	= 15000
1 "	10000	= 10000
2 "	8000	= 16000
8 "	4000	= 32000
10 "	2000	= 20000
13 "	1000	= 13000
100 "	400	= 40000
860 "	200	= 172000
9000 "	120	= 1080000
10000 nyeremény össz.		1648000

II. osztályú vétel-sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
40 —	20 —	4 —	2 — fit.

II. és III. osztályú teljes sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
60 —	30 —	6 —	3 — fit.

Ezen eredeti árakon kívül II. osztályú sorsjegyek megrendelésénél ajánlott levél portója és nyereményjegyzék díja fejében 25 kr., teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig ajánlati díj és 2 nyereményjegyzékért 40 kr. küldendő be.

III. osztály.
Huzás 1896. május 12-28-ig.

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600000	= 600000
1 á	400000	= 400000
1 "	300000	= 300000
1 "	200000	= 200000
1 "	100000	= 100000
1 "	40000	= 80000
2 "	20000	= 40000
5 "	10000	= 50000
10 "	8000	= 80000
34 "	6000	= 204000
100 "	2000	= 200000
200 "	1000	= 200000
2650 "	200	= 530000
22000 "	150	= 3300000
25007 nyere és 1 jutal.		6284000

Az Osztály-Sorsjegyeknek II. osztályra való megújítása az I. osztályú sorsjegyek beküldése és a sorsjegy árának befizetésével legkésőbb márczius 1-éig eszközözendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

HEINTZE KÁROLY, BUDAPEST.

Szervita-tér 3. Sürgönyezim: LOTTOHEINTZE Budapest. Szervita-tér 3.